

Onvoldoende informatie kan tot paniek leiden bij lezers.

J.M. van Engelenburg.

Het onderstaande artikel werd gepubliceerd in het Leidsch Dagblad van 28 januari 2000. Het artikel gaat over het toenemende gebruik van hormonen tijdens de menopauze van vrouwen en de daarmee waarschijnlijk vergrote kans op borstkanker van 20% bij gebruik van één hormoon tot 40% bij gebruik van twee hormonen. Deze beperkte informatie wekt de indruk dat heel veel meer vrouwen borstkanker zullen krijgen bij hormoon gebruik en dat hoeft niet zo te zijn.

1. Het artikel.

Kans op borstkanker stijgt door gebruik

Steeds meer hormonen bij menopauze

Steeds meer vrouwen in de overgang gebruiken hormonen om de vervelende 'bijwerkingen' daarvan te onderdrukken. Vooral de combinatie van oestrogeen en progestageen wordt vaker voorgeschreven. Behandeling met alleen oestrogeen stijgt minder. Beide therapieën vergroten de kans op kanker als ze jaren achter elkaar worden gebruikt.

DEN HAAG. ANP

Tussen 1994 en 1997 steeg het aantal voorschriften voor gecombineerde hormonen van 94.000 naar 154.000. Dat is een stijging van meer dan vijftig procent. Zowel de combinatie-therapie als alleen oestrogeen wordt gebruikt om klachten tijdens de menopauze tegen te gaan, zoals opvliegers en slaapproblemen. Maar ze worden soms ook voorgeschreven om gezondheidsklachten later in het leven te voorkomen, zoals botontkalking.

Volgens arts-epidemioloog Moerkerk van het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam valt uit de cijfers niet af te leiden hoeveel vrouwen de hormonen gebruiken, en al evenmin hoe lang.

Maar aangezien het gebruik van hormonen veel sterker is gestegen dan het aantal vrouwen tussen de 45 en 64 jaar, is volgens haar zeker sprake van een flinke stijging.

Het gebruik van hormonen is niet omstrede, maar bij langdurig gebruik wel. Bekend was al dat lang gebruik van alleen oestrogeen de kans op borstkanker met twintig procent vergroot ten opzichte van vrouwen die niets gebruiken. Nieuw is dat bij de combinatie van oestrogeen en progestageen de kans nog groter wordt: veertig procent. Dat blijkt uit Amerikaans onderzoek dat deze week is gepubliceerd.

Dat is volgens Moerkerk ongunstig, omdat de combinatietherapie nu meer wordt gebruikt juist wegens het risico op baarmoederkanker van alleen oestrogeen. "Dat wordt alleen nog voorgeschreven bij jonge vrouwen bij wie de baarmoeder en eierstokken zijn verwijderd om de vervroegde overgang te stoppen."

Volgens Moerkerk zijn artsen in Nederland terughoudender met voorschrijven dan hun Amerikaanse collega's. "In Nederland schatten we dat veel vrouwen al binnen twee jaar stoppen. Zeker weten doen we het niet, want er wordt niet veel onderzoek naar verricht." Volgens haar kunnen vrouwen wel tien jaar lang overgangsklachten hebben.

2. Conclusie.

Dit soort artikelen kan paniek bij de lezer veroorzaken omdat er niets wordt gezegd over het werkelijke percentage vrouwen dat borst kanker krijgt zonder gebruik van hormonen en met gebruik van 1 of 2 hormonen. Immers hoeveel vrouwen van b.v. 100.000 vrouwen krijgen borst kanker zonder hormoon gebruik? En hoeveel vrouwen krijgen borstkanker van de 100.000 vrouwen die één hormoon of twee hormonen gebruiken gedurende 1, 2, ..., n jaar? Zijn dat er 0.001%, c.q 0.0012% of 0.0014% ?

Ik kan mij voorstellen dat huisartsen niet blij zijn met dit soort journalistiek.

J.M. van Engelenburg
Korenbloemkamp 21
2353 HS Leiderdorp

